

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Ενότητα 7: Στρατηγική ΜΠΕ

Καθηγητής Α. Κούγκολος

Δρ Στ. Τσιτσιφλή

Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας,
Πολεοδομίας και Περιφερειακής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «**Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας**» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

Ειδικές περιπτώσεις περιβαλλοντικών μελετών:

- Ειδική Οικολογική Αξιολόγηση.
- Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση.

- Στρατηγική ΜΠΕ -

Υ.Α. ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ. 107017/2006

ΦΕΚ 1225/5-9-2006

- Εναρμόνιση με την Οδηγία 2001/42/ΕΚ «σχετικά με την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων».

Σκοπός της Στρατηγικής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

- Να προσδώσει προστιθέμενη αξία στον αναπτυξιακό προγραμματισμό και όχι να τον αναχαιτίσει μέσω μιας επιπλέον αξιολόγησης.
- Ο αναπτυξιακός προγραμματισμός και η Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αποτελούν δύο εργαλεία αμοιβαίας ενδυνάμωσης του συστήματος προς την κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης. Οι δύο διαδικασίες στο πλαίσιο της πολιτικής Συνοχής θα λειτουργήσουν συμπληρωματικά.

Σχέδια και προγράμματα για τα οποία απαιτείται ΣΜΠΕ (α)

- Επιχειρησιακά προγράμματα Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης.
- Ειδικά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.
- Περιφερειακά Πλαίσια Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης.
- Ρυθμιστικά σχέδια.
- Γενικά πολεοδομικά σχέδια.
- Σχέδια χωρικής και οικιστικής οργάνωσης ανοιχτών πόλεων (ΣΧΟΟΑΠ).
- Περιοχές οργανωμένης ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων.
- Περιοχές ειδικών χωρικών επεμβάσεων.

Σχέδια και προγράμματα για τα οποία απαιτείται ΣΜΠΕ (β)

- Σχέδια ολοκληρωμένων αστικών παρεμβάσεων.
- Περιοχές ειδικά ρυθμιζόμενης πολεοδόμησης.
- Περιοχές ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης.
- Σχέδια διαχείρισης υδάτινων συστημάτων.
- Περιφερειακά σχέδια διαχείρισης στερεών αποβλήτων.
- Εθνικός σχεδιασμός διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων.
- Σχέδια εγγειοβελτιωτικών έργων και αξιοποίησης εδαφουδατικών πόρων.
- Πρόγραμμα ανάπτυξης τουριστικών λιμένων.

Στρατηγική Περιβαλλοντική Εκτίμηση – Περιλαμβάνει:

- Την εκπόνηση στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΣΜΠΕ).
- Τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων.
- Τη συνεκτίμηση της ΣΜΠΕ και των αποτελεσμάτων των διαβουλεύσεων κατά τη λήψη απόφασης.
- Την ενημέρωση σχετικά με την απόφαση αυτή.

Στόχος της Στρατηγικής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (α)

- Στόχος της Εκτίμησης των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Σχεδίων ή Προγραμμάτων είναι:
  - η διερεύνηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των προτάσεων, που περιέχονται στο Προγραμματικό κείμενο (ΕΠ).
  - η προσέγγισή τους σε στρατηγικό επίπεδο.
  - η ανάδειξη της βέλτιστης επιλογής ανάμεσα στις προτεινόμενες εναλλακτικές λύσεις υπογραμμίζοντας τους λόγους επιλογής μιας συγκεκριμένης λύσης.

Στόχος της Στρατηγικής Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (β)

Η Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων αποτελεί ένα εργαλείο βελτίωσης των Σχεδίων και των Προγραμμάτων ενσωματώνοντας την περιβαλλοντική διάσταση στην κατάρτιση των ΕΠ και εστιάζοντας στην ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών κινδύνων και επιπτώσεων και στη μεγιστοποίηση των περιβαλλοντικών οφελών από τις προτεινόμενες παρεμβάσεις.

- Η Εκτίμηση των Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων **αποτελεί μια διαδικασία «παράλληλη και συμπληρωματική»** με την εκπόνηση του επιχειρησιακού προγράμματος και την εκ των προτέρων αξιολόγηση, που όμως θα ολοκληρωθεί με την κατάρτιση του τελικού σχεδίου του ΕΠ.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ - νομοθεσία

Κοινή Υπουργική Απόφαση με α.π.
ΥΠΕΧΩΔΕ/ΕΥΠΕ/οικ.107017/28.8.2006 για την
εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων
ορισμένων σχεδίων και προγραμμάτων, σε
συμμόρφωση με τις διατάξεις της οδηγίας
2001/42/ΕΚ.

Περιεχόμενα ΣΜΠΕ (α)

1. Μη Τεχνική περίληψη.
2. Γενικά στοιχεία.
3. Σκοπιμότητα και στόχοι του σχεδίου ή προγράμματος: περιλαμβάνονται οι διεθνείς ή κοινοτικοί ή εθνικοί στόχοι, ο τρόπος με τον οποίο αυτοί οι στόχοι ελήφθησαν υπόψη κατά την προετοιμασία του, η σχέση του με άλλα σχέδια και προγράμματα.
4. Περιγραφή του σχεδίου ή προγράμματος: ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στο γεωγραφικό πεδίο εφαρμογής του, στο περιεχόμενό του και στα έργα και στις δραστηριότητες που ενδεχομένως να προκύψουν από την εφαρμογή του. Προτεινόμενα έργα: ποιοτικά, ποσοτικά στοιχεία, γεωγραφικά στοιχεία, περιβαλλοντικοί – οικονομικοί στόχοι, πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης, προτεινόμενες παρεμβάσεις, μέτρα.

Περιεχόμενα ΣΜΠΕ (β)

5. Εναλλακτικές δυνατότητες: μηδενική λύση, λόγους επιλογής εναλλακτικών δυνατοτήτων, περιβαλλοντικά τεκμηριωμένους λόγους επιλογής του προτεινόμενου σχεδίου έναντι άλλων εναλλακτικών δυνατοτήτων.
6. Περιγραφή της υφιστάμενης κατάστασης του περιβάλλοντος:
  - στοιχεία τρέχουσας κατάστασης του περιβάλλοντος στην περιοχή μελέτης και η πιθανή εξέλιξη αν δεν εφαρμοστεί το σχέδιο.
  - Περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά των περιοχών που ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικά.
  - Υφιστάμενα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Περιεχόμενα ΣΜΠΕ (γ)

7. Εκτίμηση, Αξιολόγηση και Αντιμετώπιση των Επιπτώσεων στο περιβάλλον του σχεδίου ή προγράμματος:
- Πρωτογενείς, δευτερογενείς, σωρευτικές, συνεργιστικές, βραχυ-, μεσο-, μακροπρόθεσμες, μόνιμες και προσωρινές, θετικές και αρνητικές επιπτώσεις σε τομείς:
    - Βιοποικιλότητα, πληθυσμός, ανθρώπινη υγεία, πανίδα, χλωρίδα, έδαφος, ύδατα, αέρας, κλιματικοί παράγοντες, υλικά περιουσιακά στοιχεία, πολιτιστική κληρονομιά, τοπίο.
  - Προτάσεις / κατευθύνσεις / μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων.
  - Σύστημα παρακολούθησης σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Περιεχόμενα ΣΜΠΕ (δ)

8. Αποτελέσματα Δημόσιας Διαβούλευσης.
9. Στοιχεία Κανονιστικής Πράξης.
  - Προτάσεις / κατευθύνσεις / μέτρα για την πρόληψη, τον περιορισμό και την αντιμετώπιση σημαντικών δυσμενών επιπτώσεων.
  - Προβλεπόμενο Σύστημα παρακολούθησης σημαντικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων (monitoring).
10. Δυσκολίες που ανέκυψαν κατά την εκπόνηση της ΣΜΠΕ.
11. Βασικές μελέτες και έρευνες.
12. Παραρτήματα.

Πηγές Πληροφόρησης

- ΥΠΕΚΑ/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ/ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗ/
ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ